

ΔΙΚΑΙΟ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

BUSINESS LAW INSIGHTS

Ειδική έκδοση

Απρίλιος 2025

Επίλυση Διαφορών
Επενδύσεις – Οικονομία
Διακυβέρνηση
κ Λειτουργία
Φορολογία
Εργασιακές Σχέσεις
Ανάπτυξη
Δημόσιες Συμβάσεις
Τεχνητή Νοημοσύνη

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗ

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Φορολογία μετασχηματισμών: Το νέο πλαίσιο

Με πρόσφατο φορολογικό νόμο εκσυγχρονίσθηκαν οι διατάξεις που ισχύουν επί εταιρικών μετασχηματισμών έτσι ώστε η φορολογία να μην είναι αντικίνητρο αλλά αντίθετα κίνητρο για την πραγματοποίησή των.

Ιωάννης Φ. Σταυρόπουλος

Managing Partner
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
& ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

stplaw.com
Α. Κηφισίας 58, 151 25 Μαρούσι, Αθήνα
τηλ. 210-3634262
info@stplaw.com

Με τον όρο «μετασχηματισμοί επιχειρήσεων» στο εταιρικό και φορολογικό δίκαιο νοούνται οι απαραίτητες διαδικασίες και μεταβολές που προκύπτουν από τη συνένωση ή διαχωρισμό επιχειρηματικών οντοτήτων όπως είναι η συγχώνευση, η διάσπαση, η απόσχιση κλάδου, η ανταλλαγή εταιρικών συμμετοχών ή απλά η μετάλλαξη του εταιρικού τύπου γνωστότερη και ως «μετατροπή».

Οι μετασχηματισμοί θεωρούνται υγιές χαρακτηριστικό των οικονομιών ειδικά όταν πρόκειται περί συνενώσεων που οδηγούν σε ισχυρότερες οικονομικές μονάδες και δημιουργούν οικονομίες κλίμακος αλλά, γενικότερα, επειδή αντανακλούν κινητικότητα και ευελιξία στη διαμόρφωση των επιχειρηματικών σχημάτων. Για το λόγο αυτό τόσο η εταιρική όσο και η φορολογική νομοθεσία έχουν ως προτεραιότητα την δημιουργία ενός απλού και ευέλικτου πλαισίου για την ακώλυτη υλοποίηση τέτοιων πράξεων.

Στο επίπεδο του εταιρικού δίκαιου υπήρχε επί σειρά ετών αποσπασματική νομοθέτηση. Με νεώτερους νόμους (ν. 4601/2019 & ν. 5055/2023) όμως, επιχειρήθηκε επιτυχώς η συστηματικοποίηση όλων των μορφών εγχώριων και διασυννοριακών μετασχηματισμών. Αντίστοιχα, ο φορολογικός νομοθέτης είχε προβλέψει αρκετά νωρίς φορολογικά κίνητρα για την ενθάρρυνση και διευκόλυνση των εταιρικών μετασχηματισμών. Πολλές διατάξεις υπήρχαν διάσπαρτες στο φορολογικό δίκαιο με πιο γνωστή νομοθεσία το ν.δ. 1297/1972 τους ν. 2166/1993, 2578/1998 και τα σχετικά άρθρα του ισχύοντα Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013).

Πολύ πρόσφατα, με τον ν. 5162/2024, οι διάσπαρτες διατάξεις κωδικοποιήθηκαν και

επικαιροποιήθηκαν σε ένα ενιαίο κείμενο (Μέρος Δ', άρθρα 47 – 59) που με λιτό και περιεκτικό τρόπο φιλοδοξεί να ρυθμίσει από φορολογικής πλευράς τόσο τους εγχώριους όσο και τους διασυννοριακούς μετασχηματισμούς, προβλέποντας όχι μόνο ουδέτερη φορολογική αντιμετώπιση αλλά και ελκυστικά φορολογικά κίνητρα.

Ειδικότερα η νέα νομοθεσία προβλέπει:

- Οι εταιρικοί μετασχηματισμοί δεν συνεπάγονται καμία φορολογία κατά το χρόνο της διενέργειάς των. Προβλέπεται φορολογική απαλλαγή από φόρους μεταβίβασης ή φόρους επί των συναλλαγών και αναβολή φορολογίας από φόρο εισοδήματος σε μελλοντικό χρόνο για την υπεραξία που τυχόν προκύψει σε εταιρικό επίπεδο.
- Ειδικά επί της υπεραξίας που αποκτά μέτοχος λόγω συγχώνευσης, διάσπασης, απόσχισης κλάδου ή μετατροπής προβλέπεται οριστική απαλλαγή και από τον φόρο εισοδήματος εκτός εάν οι μετοχές μεταβιβασθούν, εντός διετίας από τον μετασχηματισμό.
- Οι αποσβέσεις, οι προβλέψεις και η μεταφερόμενη ζημία συνεχίζουν κανονικά σαν να μην έχει λάβει χώρα ο μετασχηματισμός.
- Τα φορολογικά πλεονεκτήματα αίρονται όταν ο μετασχηματισμός έχει ως κύριο στόχο ή ως ένα από τους κύριους στόχους τη φοροδιαφυγή ή τη φοροαποφυγή.

Το νέο πλαίσιο που ισχύει πλέον αδιακρίτως στις πλείστες των περιπτώσεων μετασχηματισμών δημιουργεί εύλογες προσδοκίες για την αξιοποίησή του από την επιχειρηματική κοινότητα αφού η πολυνομία και οι ασάφειες αναφορικά με τα εφαρμόζόμενα κίνητρα έχουν εν πολλοίς εκλείψει. ♦